

ІНТЕГРАТИВНІ МЕХАНІЗМИ ПАТОЛОГІЧНИХ ПРОЦЕСІВ: ВІД ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ДО КЛІНІЧНОЇ ПРАКТИКИ

**ПРОГРАМА VII ПЛЕНУМУ
УКРАЇНСЬКОГО НАУКОВОГО
ТОВАРИСТВА ПАТОФІЗІОЛОГІВ
ТА НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ,
ПРИСВЯЧЕНИХ 110-РІЧЧЮ
З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ
ЧЛЕНА-КОРЕСПОНДЕНТА АМН СРСР,
ПРОФЕСОРА М.Н. ЗАЙКА**

Полтава – 2018

Міністерство охорони здоров'я України
Національна академія наук України
Національна академія медичних наук України
Громадська організація «Українське наукове товариство патофізіологів»
Українська медична стоматологічна академія

**ІНТЕГРАТИВНІ МЕХАНІЗМИ ПАТОЛОГІЧНИХ ПРОЦЕСІВ:
ВІД ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНИХ
ДОСЛІДЖЕНЬ ДО КЛІНІЧНОЇ ПРАКТИКИ**

ПРОГРАМА VII ПЛЕНУМУ

**Українського наукового товариства патофізіологів
та науково-практичної конференції,
присвячених 110-річчю з дня народження
члена-кореспондента
АМН СРСР, професора М.Н. Зайка**

Полтава – 2018

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

Співголови:

Гоженко А.І., Президент Громадської організації
«Українське наукове товариство патофізіологів»,

Ждан В.М., ректор Української медичної стоматологічної академії

Науково-організаційний комітет:

Атаман О.В., Багмут І.Ю., Бондаренко Ю.І., Вастьянов Р.С.,
Ганчева О.В., Досенко В.Є., Заяць Л.М., Зябліцев С.В., Клименко М.О.,
Колесник Ю.М., Кононенко Н.М., Костенко В.О., Маньковська І.М.,
Міхньов В.А., Мислицький В.Ф., Ніколаєва О.В., Портниченко А.Г.,
Регеда М.С., Резніков О.Г., Рикало Н.А., Роговий Ю.Є., Сагач В.Ф.,
Татарко С.В., Ткачук С.С., Хара М.Р., Шевченко О.М.

Локальний організаційний комітет: Ждан В.М. (голова),
Дворник В.М. (заст. голови), Кайдашев І.П. (заст. голови),
Костенко В.О. (заст. голови), Міщенко А.В., Непорада К.С.,
Бутович М.І., Тімоніна Н.О.

Секретаріат: Міщенко А.В., Соловйова Н.В., Ковальова І.О.,
Акімов О.Є., Гришко Ю.М., Денисенко С.В., Левков А.А.,
Назаренко С.М.

Вельмишановний/на _____ !

**Правління Громадської організації
«Українське наукове товариство патофізіологів»
запрошує Вас взяти участь у роботі
VII Пленуму Українського наукового товариства патофізіологів
та науково-практичної конференції
«ІНТЕГРАТИВНІ МЕХАНІЗМИ ПАТОЛОГІЧНИХ ПРОЦЕСІВ:
ВІД ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ДО КЛІНІЧНОЇ ПРАКТИКИ»,
присвячені 110-річчю з дня народження
члена-кореспондента АМН СРСР, професора М.Н. Зайка,
які відбудуться 10-12 жовтня 2018 року
на базі Української медичної стоматологічної академії
згідно з посвідченням УкрІНТЕІ № 627 від 18 жовтня 2017 року
та реєстром з'їздів, конгресів, симпозіумів
та науково-практичних конференцій МОЗ України (№ 231).**

Поселення учасників Пленуму буде проводитися у готелі «Арена» (за адресою вул. Здоров'я, 1, с. Копили) з 8.00 10 жовтня 2018 року. Вартість проживання з урахуванням сніданків становить за 1 добу: однокімнатний, двомісний номер «Стандарт» 450 грн. при 1-місному поселенні та 650 грн. при 2-місному; двокімнатний номер «Люкс» 750 грн. при 1-місному поселенні та 950 грн. при 2-місному.

Прохання до учасників Пленуму та конференції завчасно узгодити питання щодо проживання з викл. Акімовим Олегом Євгеновичем (контактний телефон: +38 099 604 23 13) або викл. Ковальовою Іриною Олександрівною (контактний телефон: +38 050 346 60 10) до 4 жовтня 2018 року

Для забезпечення своєчасної зустрічі просимо учасників Пленуму та конференції заздалегідь обговорити дату і час приїзду з доц. Міщенком Артуром Володимировичем (контактні телефони: +38 066 241 59 15; +38 068 641 80 35) або доц. Денисенко Софією Валеріївною (контактний телефон: +38 050 522 52 25).

Реєстрація учасників Пленуму та конференції буде проходити 10 жовтня з 10.00 до 20.00 (у холі готелю) та 11 жовтня з 8.00 до 15.00 (у вестибюлі морфологічного корпусу академії, вул. Шевченка, 23, вхід з вул. Європейської (Фрунзе))

Оргкомітет не забезпечує квитками на зворотний шлях до місця постійного проживання. Просимо учасників Пленуму придбати квитки завчасно.

Додаткова інформація

Доповідь на пленарних засіданнях – до 15 хв.

Фіксована доповідь на круглому столі – до 15 хв.

Виступ в обговоренні доповідей – до 5 хв.

Робочі мови конференції: українська, російська, англійська.

Увага! Доповіді повинні бути підготовлені для презентацій в Power Point.

Стендові доповіді – матеріали розміщуються на стенді розміром 1,0x1,5 м.

Організаційний внесок (для тих, хто не сплатив при ранній реєстрації) – 600 грн., для молодих учених – 450 грн. Оргвнесок покриває матеріали форуму, трансфери (готель – академія – готель), обіди 11 та 12 жовтня, екскурсійну програму.

Дружня вечеря – 550 грн.

Для учасників Пленуму 10 жовтня буде організована автобусна оглядова екскурсія по м. Полтава з відвідуванням Державного історико-культурного заповідника «Поле Полтавської битви» (початок о 15.00).

БЛІЦ-ПРОГРАМА

10 жовтня, середа

Заїзд учасників

Готель «Арена», вул. Здоров'я, 1, с. Копили, 38761.

Зустріч гостей VII Пленуму та конференції.

Поселення у готелі 8.00–24.00

Реєстрація учасників 10.00–20.00

*Автобусна оглядова екскурсія по м. Полтава,
відвідування Державного історико-культурного заповідника
«Поле Полтавської битви» – початок о 15.00*

11 жовтня, четвер

Трансфер до академії 9.00

Реєстрація учасників (вестибюль морфологічного корпусу академії,
вул. Шевченка, 23, вхід з вул. Європейської (Фрунзе)) 8.00–15.00

Розміщення стендових доповідей на постербордах.

Відкриття Пленуму та конференції 10.00 – 10.30

1-ше Пленарне засідання 10.30 – 13.00

Перерва (обід). Огляд стендових доповідей 13.00 – 14.00

2-ге Пленарне засідання 14.00 – 17.30

Огляд стендових доповідей 17.30 – 18.00

Дружня вечеря – 18.00 – 22.00

Трансфер до готелю 22.00

12 жовтня, п'ятниця

Трансфер до академії 9.15

3-тє Пленарне засідання 10.00 – 11.30

Круглий стіл: Актуальні проблеми викладання патофізіології та роль
Громадської організації «Українське наукове товариство патофізіологів» в
удосконаленні атестації науково-педагогічних кадрів зі спеціальності
14.03.04 – патологічна фізіологія 11.30 – 13.00

Перерва (обід) 13.00 – 14.00

Підведення підсумків Пленуму та конференції.

Ухвалення Резолюції Пленуму. Закриття Пленуму 14.00–15.00

Трансфер до готелю 15.30

Від'їзд учасників форуму

ПРОГРАМА

11 жовтня, четвер

ВІДКРИТТЯ ПЛЕНУМУ ТА КОНФЕРЕНЦІЇ

Аудиторія №5 Українська медична стоматологічна академія
(морфологічний корпус, вул. Шевченка, 23,
вхід з вул. Європейської (Фрунзе))

8.00–14.00 Реєстрація учасників VII Пленуму та конференції
(вестибюль морфологічного корпусу)

9.00–9.55 Фотосесія біля брендволу.
Розміщення стендових доповідей на постербордах.

10.00–10.30 УРОЧИСТЕ ВІДКРИТТЯ VII Пленуму Українського наукового товариства патолофізіологів та науково-практичної конференції «Інтегративні механізми патологічних процесів: від експериментальних досліджень до клінічної практики», присвяченої 110-річчю з дня народження члена-кореспондента АМН СРСР, професора М.Н. Зайка.

Президія: Гоженко Анатолій Іванович, професор; Ждан Вячеслав Миколайович, професор; Резніков Олександр Григорович, академік НАМН України, чл.-кор. НАН України; Сагач Вадим Федорович, чл.-кор. НАН України; Атаман Олександр Васильович, професор; Вастьянов Руслан Сергійович, професор; Досенко Віктор Євгенович, професор; Колесник Юрій Михайлович, професор; Кононенко Надія Миколаївна, професор; Кайдашев Ігор Петрович, професор; Костенко Віталій Олександрович, професор

10.30–13.00. Інтегративні механізми патологічних процесів
(1-ше пленарне засідання).

Президія: Гоженко Анатолій Іванович, професор; Атаман Олександр Васильович, професор; Вастьянов Руслан Сергійович, професор; Кайдашев Ігор Петрович, професор; Клименко Микола Олексійович, професор; Колесник Юрій Михайлович, професор; Резніков Олександр Григорович, академік НАМН України, чл.-кор. НАН України; Роговий Юрій Євгенович, професор; Сагач Вадим Федорович, чл.-кор. НАН України

МИКОЛА НИКИФОРОВИЧ ЗАЙКО – ВЧИТЕЛЬ, УЧЕНИЙ, ГРОМАДЯНИН

Резніков О.Г., Атаман О.В.

ДУ «Інститут ендокринології та обміну речовин ім. В.П. Комісаренка НАМН України»
(м. Київ), Сумський державний університет

СЛАВНОЕ ДЕСЯТИЛЕТИЕ РАБОТЫ ПРОФЕССОРА Н.Н. ЗАЙКО В ОДЕССЕ (К 110-ГОДОВЩИНЕ СО ДНЯ РОЖДЕНИЯ)

Вастьянов Р.С., Савицкий И.В., Попеско-Гуркалова И.П., Кузьменко И.А.

Одесский национальный медицинский университет

ГАЗОВЫЕ ТРАНСМИТТЕРЫ И ПАТОЛОГИЯ СЕРДЕЧНО-СОСУДИСТОЙ СИСТЕМЫ

Сагач В.Ф.

Інститут фізіології ім. А.А.Богомольця НАН України, г. Киев

РЕГУЛЯТОРНО-СОМАТИЧНИЙ ДИСБАЛАНС ЯК ОСНОВНИЙ ПАТОГЕНЕТИЧНИЙ МЕХАНІЗМ РОЗВИТКУ НЕІНФЕКЦІЙНОЇ ПАТОЛОГІЇ

Гоженко А.І.

Державне підприємство «Український науково-дослідний інститут медицини транспорту
МОЗ України», м. Одеса

СОВРЕМЕННЫЕ НАПРАВЛЕНИЯ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ НАУЧНЫХ ИССЛЕДОВАНИЙ ЗАПОРОЖСКОЙ ШКОЛЫ ПАТОФИЗИОЛОГОВ

Колесник Ю.М.

Запорожский государственный медицинский университет

КОМОРБІДНА ПАТОЛОГІЯ: ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНЕ ВІДТВОРЕННЯ ТА ТЕРАПІЯ

Древицька Т.І., Моргачев Р.О., Нагібін В.С., Портниченко Г.В.,

Лапікова-Бригінська Т.Ю., Досенко В.Є.

Інститут фізіології ім. О.О.Богомольця НАН України, м. Київ

НИЗЬКОРІВНЕВА ІНФЕКЦІЯ ЯК ПРИЧИНА НИЗЬКОСТУПЕНЕВОГО ЗАПАЛЕННЯ

Клименко М.О.

Чорноморський національний університет ім. Петра Могили МОН України, м. Миколаїв
Харківська медична академія післядипломної освіти, м. Харків

PPAR- γ КАК МОДУЛЯТОР ВОСПАЛИТЕЛЬНОГО ПРОЦЕССА ПРИ АСТМЕ

Кайдашев И.П.

Украинская медицинская стоматологическая академия, г. Полтава

ДИЗРЕГУЛЯЦІЯ НЕРВОВОЇ ТА ІМУННОЇ СИСТЕМ У ПАТОГЕНЕЗІ ХРОНІЧНОГО ЕПІЛЕПТИЧНОГО СИНДРОМУ

Вастьянов Р.С., Крепец Ю.С.

Одеський національний медичний університет

МЕТОДОЛОГІЧНЕ ЗНАЧЕННЯ ПАТОФІЗІОЛОГІЇ З ПОЗИЦІЙ ЧОТИРЬОХ РІВНІВ АБСТРАКЦІЇ ВИВЧЕННЯ ХВОРОБИ

Роговий Ю.Є., Білоока Ю.В., Білоокій В.В., Геруш О.В.

Вищий державний навчальний заклад України «Буковинський державний медичний
університет», м. Чернівці

13.00–14.00

Перерва (обід у їдальні академії).

Огляд стендових доповідей

**14.00–17.30. Інтегративні механізми патологічних процесів
(2-ге пленарне засідання).**

Президія: Ганчева Ольга Вікторівна, професор; Досенко Віктор Євгенович, професор; Зяблицев Сергій Володимирович, професор; Маньковська Ірина Микитівна, професор; Портниченко Алла Георгіївна, професор

РОЛЬ ЭНДОТЕЛИАЛЬНОЙ ДИСФУНКЦИИ В ПАТОГЕНЕЗЕ ДИАБЕТИЧЕСКОЙ БОЛЕЗНИ ПОЧЕК

Гоженко А.И., Кузнецова А.С., Кузнецова Е.С., Кузнецов С.Г., Быць Т.Н.
Государственное предприятие «Украинский научно-исследовательский институт медицины транспорта МЗ Украины», г. Одесса

IGF-1-ЗАЛЕЖНІ ПРОТЕКТОРНІ МЕХАНІЗМИ ПРИ ГІПОКСІЇ ТА ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОМУ ДІАБЕТІ

Портниченко А.Г., Василенко М.І., Лапікова-Бригінська Т.Ю., Бабічева В.В., Портніченко Г.В., Колчева М.Г., Портніченко В.І.
Інститут фізіології ім. О.О. Богомольця НАН України, м. Київ

КИСЛОРОДНЫЙ РЕЖИМ КЛЕТКИ (КОНЦЕПЦИЯ, ЗНАЧЕНИЕ, РЕЗУЛЬТАТЫ ИССЛЕДОВАНИЯ)

Лябах Е.Г.
Международный научно-исследовательский центр информационных технологий НАН Украины, г. Киев

ДИСБАЛАНС ПРЕССОРНЫХ И ДЕПРЕССОРНЫХ НЕЙРОПЕПТИДОВ ПРИ АРТЕРИАЛЬНОЙ ГИПЕРТЕНЗИИ – ЗАВИСИМОСТЬ ОТ ЭТИОЛОГИИ И ПАТОГЕНЕЗА

Ганчева О.В.
Запорожский государственный медицинский университет, г. Запорожье

НЕЙТРОФІЛЬНІ ПОЗАКЛІТИННІ ПАСТКИ: МЕХАНІЗМИ УТВОРЕННЯ, ЗНАЧЕННЯ В ПАТОЛОГІЇ, МОЖЛИВОСТІ РЕГУЛЯЦІЇ

Пашевін Д.О., Тумановська Л.В., Нагібін В.С., Серебровська З.О., Досенко В.Є.
Інститут фізіології ім. О.О. Богомольця НАН України, м. Київ

ФАЗОВІ ЗМІНИ МІТОХОНДРІАЛЬНОГО ДИХАННЯ В МІОКАРДІ ПРИ ВПЛИВІ РІЗНИХ РЕЖИМІВ ГІПОКСІЇ

Портніченко В.І., Носар В.І., Маньковська І.М., Портниченко А.Г.
Інститут фізіології ім. О.О. Богомольця НАН України, м. Київ

ВПЛИВ ПОЛІМОРФІЗМІВ rs1799983 ГЕНА NOS3 ТА rs1800629 ГЕНА TNF α НА РОЗВИТОК ЕНДОТЕЛІАЛЬНОЇ ДИСФУНКЦІЇ У ХВОРИХ НА ЦУКРОВИЙ ДІАБЕТ 2 ТИПУ

Зяблицев С.В., Чернобривцев О.П.

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця, м. Київ

ЕФЕКТИВНІСТЬ АКТИВАЦІЇ АТФ-ЗАЛЕЖНИХ КАЛІЄВИХ КАНАЛІВ ФЛОКАЛІНОМ ПРИ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОМУ ПОШКОДЖЕННІ КАНАЛЬЦЕВОГО ВІДДІЛУ НЕФРОНУ

Філіпец Н.Д., Гоженко А.І.

Вищий державний навчальний заклад України «Буковинський державний медичний університет» (м. Чернівці), ДП «Український науково-дослідний інститут медицини транспорту МОЗ України» (м. Одеса)

ТРИВАЛА БЛОКАДА ЦЕНТРАЛЬНИХ МУСКАРИНОВИХ РЕЦЕПТОРІВ ВІДТВОРЮЄ ПЕРВИННІ ПАТОГЕНЕТИЧНІ ЛАНКИ ХВОРОБИ АЛЬЦГЕЙМЕРА У ЩУРІВ

Штриголь С.Ю., Дейко Р.Д., Штриголь Д.В., Губіна-Вакулик Г.І.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків
Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна, м. Харків
Харківський національний медичний університет, м. Харків

НЕФРОПРОТЕКТОРНІ ЕФЕКТИ МЕЛАТОНІНУ ПРИ ГОСТРОМУ ПОШКОДЖЕННІ НИРОК

Заморський І.І., Дудка Є.А., Щудрова Т.С., Петрюк А.Є.

Вищий державний навчальний заклад України «Буковинський державний медичний університет», м. Чернівці

СЕЧОВА КИСЛОТА – НЕОДНОЗНАЧНИЙ ЧИННИК ЗА НОРМАЛЬНИХ ТА ПАТОЛОГІЧНИХ УМОВ. МОДЕЛЮВАННЯ ПОРУШЕНЬ ОБМІНУ СЕЧОВОЇ КИСЛОТИ

Товчиґа О.В., Штриголь С.Ю., Лар'яновська Ю.Б.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків

ЗМІНА ПОКАЗНИКІВ ФУНКЦІОНАЛЬНОГО СТАНУ ЕНДОТЕЛІЮ ПРИ ХРОНІЧНОМУ НІТРИТНОМУ НАВАНТАЖЕННІ

Савицький І.В., Мізевич Ю.В., М'ястківська І.В.

Одеський національний медичний університет, м. Одеса

ВЛИЯНИЕ МЕХАНИЧЕСКОГО ВОЗДЕЙСТВИЯ НА АОРТУ, КРИОДЕСТРУКЦИИ N. VAGUS И ИЗМЕНЕНИЯ ПОЛОЖЕНИЯ ТЕЛА НА ВАРИАБЕЛЬНОСТЬ СЕРДЕЧНОГО РИТМА У КРЫС

Чиж Н.А., Белочкина И.В.

Інститут проблем кріобіології і кріомедицини НАН України, м. Харків

ВЛИЯНИЕ ПОСТУРАЛЬНЫХ ИЗМЕНЕНИЙ, МЕХАНИЧЕСКОГО ВОЗДЕЙСТВИЯ НА АОРТУ И КРИОДЕНЕРВАЦИИ *N. VAGUS* НА ВАРИАБЕЛЬНОСТЬ СЕРДЕЧНОГО РИТМА У КРЫС

Н.А. Чиж, И.В. Белочкина

Институт проблем криобиологии и криомедицины НАН Украины, г. Харьков

e-mail: n.chizh@ukr.net ibelochkina@ukr.net

Состояние организма в целом и его равновесие с внешней средой во многом определяется качеством функционирования сердечно-сосудистой системы. В качестве критерия функционального состояния часто используют показатели спектрального анализа вариабельности сердечного ритма (ВСР), которые позволяют провести точную количественную оценку вегетативной функции как в экспериментальных, так и клинических целях (*Н.И. Яблучанский, 2010*). Однако до настоящего времени не сложилось единого мнения относительно физиологической интерпретации спектральных компонент ВСР, причем наименее изученным остается происхождение очень низкочастотных колебаний сердечного ритма (VLF-волн) как у человека, так и у других биологических объектов, в том числе и у крыс.

Цель работы – исследование влияния смены положения тела в пространстве, низкочастотного механического воздействия на аорту и проведение криоденервации *n. vagus* на VLF-диапазон спектра ВСР у крыс.

Материалы и методы. Работу проводили на 7-месячных крысах-самцах (n=40) линии Вистар массой 200–300 г в стационарных условиях вивария. Электрокардиографические исследования проводили в течение 5 мин на аппаратно-программном комплексе «Поли-Спектр 8/В» («Нейрософт», Россия) с использованием программного обеспечения «Поли-Спектр-Ритм» (версия 4.8) в стандартных и дополнительных отведениях. Параметры спектрального анализа ВСР для крыс устанавливали согласно предыдущей работе (*Н.А. Чиж, 2015*). В зависимости от задач эксперимента животные были разделены на четыре группы по 10 крыс в каждой.

Группы животных	Подгруппы животных		
	А	В	С
1. Смена положения тела в пространстве	Клиностатическое положение	Ортостатическое положение	Антиортостатическое положение
2. Низкочастотное механическое нажатие на брюшной отдел аорты	А С частотой 0,1Гц (с периодом 10с)		В С частотой 0,067Гц (с периодом 15с)
3. Криоденервация обеих ветвей шейного отдела <i>n. vagus</i>	А До криоденервации		В После криоденервации
4. Криоденервация обеих ветвей брюшного отдела <i>n. vagus</i>	А До криоденервации		В После криоденервации

Криоденервацию *n. vagus* осуществляли с помощью криоинструмента «КД-3» при температуре рабочей поверхности -150°C в течение 60 с.

Результаты. При смене положения тела с клино- на ортостатическое показатели спектрального и временного анализа ВСР значимо не изменялись. При переводе крысы в антиортостатическое (вниз головой) положение в 5,2 раза (с 19,8 до 184,2мс²) повышалась суммарная мощность спектра за счет увеличения VLF-волн. Механическое надавливание на аорту с частотой 0,1Гц приводило к появлению соответствующего пика на спектрограмме и затухающих гармоник с шагом 0,1Гц. Аналогичные результаты были получены при надавливании на аорту с частотой 0,067Гц. Гармонические пики наблюдали до 1Гц. Общая мощность спектра (TP) после криоденервации обеих ветвей брюшного отдела *n. vagus* снизилась на 47%, соотношение LF/HF – с 3,4 до 1,3, величина VLF-спектра – на 68% (с 198 до 68 мс²). При криоденервации обеих ветвей шейного отдела *n. vagus* TP снижалась в 10 раз по сравнению с контролем.

Выводы. Смена пространственного положения тела, которая сопровождается гемодинамическими изменениями организма, в том числе уменьшением/ увеличением центрального венозного давления связана с очень медленно-волновой (VLF) компонентой спектра ВСР. Барорецепторы аорты и нервные сплетения вокруг аорты являются главными рецепторами, воспринимающие любые колебания при механическом раздражении, которые находят свое отражение на спектре. Показана перспективность использования криохирургических подходов в качестве инструмента для исследования механизмов физиологических и патофизиологических процессов.